

Ob železni vstrajnosti gremo s svojo jasno, močatno, odločno in pošteno politično borbo uresničanju svojih ciljev nasproti. Pot je še trnjava, a zmaga v dogledni bodočnosti zanesljiva.

Filipov.

VAŽNO ZA RIMSKE ROMARJE!

Vsem, ki so se oglasili za romanje v Rim, se sporoča sledeče: 1. Ministrstvo železnice je dovolilo na drž. železnicah za vse romarje od postaje, kjer vstopijo do Rakeka polovično vožnjo. 2. Romarji, ki potujejo v Rim in nazaj skupno, ne potrebujejo potnega lista. Tisti romarji pa, ki hočejo nazaj iz Rima potovati ločeno sami za se, pa morajo imeti posebno izkaznico s fotografijo, ki jim jo izda pripravljajni odbor. Kdor se torej v Rimu loči od romarjev in potuje sam domov, naj pošlje odboru vsaj do 20. aprila svojo fotografijo. Opozorjamo pa tudi na to, da imajo tisti romarji, ki se v Rimu ločijo od drugih, pri vožnji po italijanskih železnicah v Rim in nazaj samo 30% popusta, med tem ko imajo drugi 50%. 3. Kdor bi hotel iti v Neapol, bo za ta izlet lahko porabil en dan iz Rima in se bo lahko zopet vrnil nazaj v Rim ter se pridružil drugim romarjem in se z njimi vrnil domov. Vožnja iz Rima v Neapol in nazaj stane danes v tretjem razredu 73 lir, t. j. 190 dinarjev. Vsi stroški za obisk Neapola bodo znašali po našem mnenju okroglo 400 D. Te stroške plača vsak romar sam. Vsak si lahko še v Rimu premisli, ali gre v Neapol ali ne. 4. Za skupni potni list potrebujemo od vsakega romarja te-le podatke: Ime romarja, ime njegovega očeta, rojstni dan in leto ter bivališče romarja, kakor tudi lastnoročni njegov podpis. Da dobimo te podatke skupaj, smo poslali veleč. gosp. župnikom posebne tiskovine, na katere nam bodo vpisali goraj zahtevane podatke. Prosimo torej vse romarje, da gredo takoj k g. župniku in tam dajo potrebna pojasnila in se podpišejo na omenjeni tiskovini. To je nujno. Mi moramo dotične tiskovine zopet imeti v rokah najpozneje do 20. aprila. 5. Romarje tudi opozorjamo, da se bodo baje italijanske železnice s 15. aprilom podražile. Za koliko, ne vemo. Upamo pa, da zaradi tega nobenemu romarju ne bo treba še doplačevati k tisti svoti, ki jo je poslal. 6. Romarji bodo v Italiji rabili tudi italijanski denar. Plačati si bodo morali hrano med potjo od Postojne do Rima in na povratku iz Rima v domovino. Istotako bodo rabili italijanski denar, če si kupijo kake spominke, mogoče bodo imeli tudi kake izdatke za tramvaj in drugo. Ako bodo romarji skromni, jim bode za vse to 100 do 150 lir zadostovalo. Romarjem svetujemo, da si torej potrebni italijanski denar že zdaj oskrbijo, kjer le morejo. Pripravljajni odbor je tudi pripravljen, romarjem oskrbeti italijanski denar, in jim ga izročiti na železnici. Ako kateri romar želi, da mu odbor oskrbi laški denar, naj pošlje toliko našega denarja, za koliko želi imeti laškega, na naslov: dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru. Pripomnimo, da stane danes ena laška lira s stroški zamenjave okroglo 26 D, mogoče tudi nekoliko več, ker se to vsak dan izpreminja in lahko tudi naglo in zelo visoko poskoči. Ako bi romarji še le na laškem menjavali denar, se lahko zgodi, da bodo za eno liro dali po 3 D in še več in da bodo občutno ogoljufani. 7. Do konca tega meseca dobi vsak romar pripisano knjižico, ki bo vsebovala potrebna navodila za romarje ter popis rimskih svetišč. 8. Vseh slovenskih romarjev je prišlo 595, od teh iz ljubljanske škofije 355, iz mariborske pa 240. 8. Glede obleke veljajo za romarje sledeči predpisi: Duhovniki morajo imeti seboj talar, ker drugače ne morejo maševati. Drugi romarji naj imajo obleko bolj temne barve; ženska obleka mora biti dostojna, da v resnici pokriva život.

Z romarskim pozdravom!

Dr. Anton Jerovšek,
ravnatelj Cirilove tiskarne.

Politični ogled.

Država SHS.

Radi velikonočnih praznikov je skupščina odgodena do 28. t. m. in delata med tem samo dva odseka zakonodajnega odbora. Eden razpravlja o načrtu tiskovnega zakona, drugi za načrt stanovanjskega zakona se je pa samo sestel in je delo takoj odložil, ker si vladna večina še ni na jasnem glede svojega stališča.

V tem zastoji in odmoru Pašič po svoje plete in razpleta položaj. Najprej se mora odločiti glede vlade in sicer: ali naj se volilna PP vlada spremeni v delovno vlado in upopolni, ali pa se sestavi nova vlada z novimi političnimi skupinami. Pašič bo po svoji stari navedi do zadnjega trenutka proučeval, kaj bi najbolj kazalo in do kraja bo držal svoje sklepe v tajnosti. Pribeževaleci demokrati sicer trdijo, da bodo obdržali vsa vladna mesta in najbrž še več dobili ter da se vladna politika ne bo spremenila, to je pa seveda vse prej kot pa gotovo in splošno se pričakujejo precejšnje spremembe in sicer ne samo vladne, ampak tudi politične.

V Beogradu se zbližujejo radikali in Radičevci in mnoga znamenja kažejo, da se Pašič pripravlja odsloviti samostojne demokrate in sprejeti Radičevce v vlado, seveda še le potem, ko bi se enkrat čisto podvrgli njegovi politiki. V Beogradu se radikali in Radičevci zbližujejo, po hrvatskih vaseh pa se vedno padajo batine. Samostojni demokrati na upravnih mestih so nasilje nad narodom povečali, radikali pa to trpijo, četudi govorijo o sporazumu. »Sporazum« obnavljajo radikali pred vsem iz svojega strankarskega vidika. Iz Hrvatske mislijo najprej pritegniti frankovce, to so vsehhrvatski nacionalisti po vzoru velsrbov. Govori se, da

se bo letošnje veliko zborovanje radikalne stranke vršilo v Zagrebu.

Ker praznujejo Hrvati letos tisočletnico nekdanjega hrvatskega kraljstva pod kraljem Tomislavom, se vršijo priprave, da bi se ta slovesnost združila s kronanjem našega vladarja. Ustanovi se tudi nov državni red (odlikovanje) Tomislavov, ki bi imel na eni strani sliko kralja Aleksandra, na drugi pa kralja Tomislava z letnico 925—1925.

Ker je bil Pavle Radič že dvakrat v avdienci pri kralju, je mnogo izgledov za vladne in politične spremembe.

Kot polnomočni minister odpotuje v Carigrad naš delegat, ki ima nalogo vzpostaviti od leta 1913 dalje pretrgane diplomatske odnose s Turčijo. Formalno je še doslej vladalo med obema državama vojno stanje, ker je naša vlada odklonila podpis lausanske mirovne pogodbe. Diplomatične zveze s Turčijo se obnove v najkrajšem času.

Za prebivalstvo Julijske Benečije

v gospodarskem ožiru je v rimskem parlamentu nastopil slovenski poslanec dr. Besednjak. Opisal je veliko stisko, v katero je zašlo kmetsko prebivalstvo v Istri vsled vinske krize in vsled škode ob propadu bivše avstro-ogrske krone. Naglašal je nujno potrebo, da vlada dovoli naknadno zamenjavo kron za tiste, ki so to ob prejšnji zamenjavi vsled višje sile zamudili, pri čemer naj se upošteva tudi še nezamenjane avstrijske rente. Potem je opozarjal govornik, kako se pri uporabi izkvarja vojnoodškodninski zakon na škodo prebivalstva, tako da so vse odškodnine v Julijski Benečiji praktično zmanjšane na polovico. Ta položaj je neznosen, tembolj, ker so prebivalci Julijske Benečije nasproti drugim državljanom prikrajšani na svojih pravicah. Končno se je govornik zavzel za to, da vlada prebivalstvu v novih pokrajinah vsaj deloma odpusti zaostale davke.

Italijanski fašisti prevzemajo armado.

Italijanski vojni minister je podal ostavko in pričakuje se, da bo Mussolini zaenkrat sam vodil vojno ministrstvo in imenoval zopet načelnika generalnega štaba. Potem bo predložil parlamentu izpopolnjeni vojni red in ustanovil ministrstvo za narodno brambo, v katerem se združijo vsi upravni posli celokupne vojne sile na suhem, na morju in v zraku. Za narodnoobrambne ministra bo potem imenovan mož meščanskega stanu, ki mu bodo stali ob strani po en državni podtajnik za armado, mornarico in zrakoplovbo.

Izid volitev v Belgiji.

Državnozbornske volitve v Belgiji so dale sledeči izid: katoliška stranka 82, socialisti 73, liberalci 26 in ostale male stranke skupaj 6 mandatov. Vlado sestavijo najbrž katoličani in socialisti.

Tisoči zahvaljujejo svoje ozdravljenje blagodejnemu vplivu Radenske vode!

Prireditve.

Oriovski odsek v Hočah pri Mariboru priredi na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila, gledališko igro »Na dan sodbe«. Prijatelji pošene zabave vabljeno Bog živi!

Verzej. Dekliška zveza priredi na belo nedeljo, 19. aprila v prostorih Marijanišča gledališko predstavo z igro: »Dve sestre« v dveh dejanjih in veseloigro »Boj za doto« v štirih dejanjih. Začetek točno ob treh popoldne. Vabimo k obilni udeležbi!

Ljudski oder v Središču vprizori na velikonočni ponedeljek ob 8. uri zvečer v Krekovi dvorani zgodovinsko igro »Mati svetega veselja«, skrivnost vstajenja Gospodovega. Pestro sliko prireditvi bodo dali lepi staroveški kostumi. Kdor želi imeti užitekopoln večer in kdor se zanima za lastno dušno povzdigo, naj pride dne 13. aprila v naše prijetno Središče.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na velikonočni ponedeljek, popoldne ob 3. uri, vprizorimo v Društvenem domu velenimivo igro v petih dejanjih »Miklova Zala«. Igra je živahna, vzeta iz dni trpljenja naših prednikov v dobi turških napadov na slovensko zemljo; prirejena je po povesti »Miklova Zala«, ki jo pozna vsak Slovenec. Prihitite torej v obilnem številu gledat to pretresljivo dramo vsi, domačini in sosede! Prizori v ječi bodo ganili do solz. Igra se čez 14 dni, v nedeljo, dne 26. aprila, ponovi.

Tedenske novice.

Veselo-srečne velikonočne praznike želim cenjenim naročnikom, čitateljem in prijateljem »Slovenskega Gospodarja« — uredništvo in upravništvo.

Naše organizacije v posameznih okrajih pozivamo, da se gotovo udeležijo shodov zaupnikov, ki se bodo vršili prvo in drugo nedeljo po velikonoči v vseh okrajih. Poročali bodo gg. poslanci, razpravljalo se bo o raznih vevlačnih vprašanjih. Pričakovati je, da se zaupnih shodov udeležijo odborniki vseh krajevskih organizacij.

Mariborske novice. Cele mesece se po Mariboru govorilo o umoru Miklove družine na Ruški cesti v Studencih pri Mariboru. Kot glavna krivca tega umora sta tičala pod ključem Zlahčič iz Ptuj in njegov pomočnik Čič. Zlahčiča so takoj po umoru zaprli in ga prepeljali na okrogno sodišče v Maribor. Čič je pobegnil na italijansko ozemlje, italijanske oblasti so ga aretirale, a je italijanski orožnikom ušel tedaj, ko so ga ti gnali proti naši meji, kjer so ga hoteli predati našim orožnikom. Čič je po pobegu pribežal v Avstrijo, a tukaj so ga zopet prijeli in iz Avstrije je priromal pred dobrim mesecem v zapore mariborskega okrogne sodišča. Zlahčič do danes taji krivdo na umoru, Čič

je pa zadnjo soboto priznal, da je on sam umoril čevljarja Mikla, njegovo ženo in hčerko. Zlahčič bo pri tem umoru obtožen samo soudeležbe. — V petek je iz mariborske kaznišnice pobegnil 31letni kočijaž Alojzij Meržek iz Pliskovice, ki je bil pred ljubljansko poroto obsojen na šest let ječe, z dela na polju pri Lajtersberku pa je pobegnil 25letni pekovski pomočnik Anton Zaberl iz Pristave. Dosedaj jih še niso izsledili. — Lepe razglednice ima na prodaj tiskarna sv. Cirila: Novi zvonovi stolne cerkve v Mariboru z zgodovinsko pesmijo 26. februarja 1925 umrlega dr. Antona Medveda. Castilci nepozabnega gospoda doktorja Sežtte po teh spominskih slikah, ker obenem prispevate za največji in najimennitnejši zvon lavantinske škofije.

Odlikovanje viničarjev. Na cvetno nedeljo je Kmetijska podružnica izročila odlikovanja onim viničarjem svoje- ga okrožja, ki so v isti viničarji že 30 do 45 let in ves čas vinograde vzorno obdelovali. To je bila lepa in pristrčna slovesnost, ki jo je podružnica priredila tem možem. Počastili so jubilate: zastopnik velikega župana, zastopnik srezkega glavarja levi breg, župan mesta Maribor in načelnik okrajnega zastopa, ravnatelj drž. vinarske in sadjarske šole z učiteljskim osebjem in polnoštevilnim II. letnikom šole, vinogradniki iz okolice, pa tudi drugi, ki se zanimajo za procvit našega vinogradništva. Po pozdravu in kratkem ogovoru načelnika podružnice so se zaporedoma oglašili gori imenovani ter v svojih prisrčnih čestitkah izrekli marsikatero lepo misel, ki se tiče napredka našega vinogradništva. Z izrazom veselja nad prireditvijo je kot zastopnik vinogradnikov g. Ivan Janžekovič zaključil niz prelepih govorov. Nato je g. zastopnik velikega župana jubilatoma izročil lepo izvršene diplome in denarna darila v izneskih od 300 do 600 dinarjev. Končno se je eden od odlikancev v imenu vseh zahvalil podružnici in vsem, ki so je počastili. Prireditve je s svojo prisrčnostjo vse uzadovoljila. Pogrešalo se je samo eno: mladine iz viničarskih družin in večjega števila viničarjev z ženami ni bilo.

Odlični somišljenik SLS umrl. Na Janževem vrhu pri Selnici ob Dravi je na veliki ponedeljek, dne 6. aprila t. l., zjutraj umrl po dolgi in težki bolezni g. Makso Glazer, star 52 let. Pokojnik je bil zvest narodnjak in odlični pristaš Slovenske ljudske stranke. Bil je ustanovitelj selniške Posojilnice in član raznih naših organizacij. G. Glazer je bil že od nekdanj naročnik »Slovenskega Gospodarja« in tudi »Straže.« Pri vseh volitvah je naš Glazer stal odločno na strani naše stranke. Stal je vedno v prvih vrstah naših borbenih čet. Med ljudstvom je užival veliki ugled. Pogreb se je vršil v sredo, dne 8. aprila. Svetila blagemu pokojniku večna luč!

Novice od Velike Nedeje. Ze precej časa je pri nas smrtna kosa mirovala. A pretekli torek, dne 31. m. m., so ležali kar trije na mrtvaškem odru in sicer: Kajnc Peter iz Drakšina, Skuhala Marica, kmetica iz Trgovišča, in Rajh Liza iz Senežic. Ker je bilo pa to še premalo, so povrh še v Vičanskem vrhu enega ubili. Neki žunec, še skoraj mlečezbi smrkolin, se je vračal zvečer od nekod, kjer je kopal. Ko je prišel do viničarije, kjer je stanoval Sambulec Blaž, je začel izzivati s tistim »aufbiksom« in »aufraufom«, nakar je prišel iz hiše zgoraj imenovani Sambulec ter se je začel prepirati s pijanim izzivačem. Konec vsega je bil, da je udaril žunec Sambuleca z motiko po glavi in mu prebil lobanjo. Sambulec je proti jutru izdihnil ter zapuščal ženo s tremi nepreskrbljenimi otroki. Mladi morilec si pa že hladi svojo prevročo kri v Mariboru, kjer čaka na poroto.

Okrajna cesta Rogatec—Zetale bo radi poprav pri 4. kilometru, števši iz Rogatca, v času od 21. aprila do 5. maja t. l. zaprta za vsako vožnjo.

Gornjegrajske novice. Več let smo imeli politično ekspozituro, imeli razne voditelje, a bili smo kolikor toliko z njimi zadovoljni. Odkar pa so demokrati namesto žednega glavarstva v Celju ustanovili kar štiri glavarstva in sedi pri okr. glavarstvu v Gornjemgradu skoro toliko uradnikov ko nekdanj v Celju, je nezadovoljnost ljudstva od dne do dne večja. Ljudstvo zahteva, da občine ščitijo prebivalstvo in se pritožuje proti raznim neprilikam, katerim je ljudstvo izpostavljeno. Ker mnogobrojni gg. uradniki nimajo v našem malem okraju posla, zato — sitnarijo. Ali ni sitnarenje, če se na cestah od okrajnega glavarstva pregleduje vozove, ali ni sitnarenje, če se občinam predpisuje, koga naj nastavi za obč. tajnika, kedo naj ima pristop v obč. pisarno, ali ni sitnarenje in to protizakonito, da se občinam nalaga, da morajo popravljati ceste za avtomobiliste — tuje itd., itd.? Glavarstvo ne kaže nobene skrbi za domačine, za njih blagostanje, pač pa hoče s strogostjo, katere nikjer drugod ne poznajo, ljudi sprav laji v nepotrebne stroške in netiti nezadovoljnost. Politčni uradniki v sosednjih okrajnih glavarstvih brijejo norce iz — naših razmer in trdijo, da bo vsled nezadovoljnosti ljudstva moralo priti kmalu do — znatnih sprememb. Govori se po Gornjemgradu, da je duša tega postopanja napram »klerikalcem« v okraju »malic« komisar, a veliki Zerjavovec Podkubovšek, kateri je slepo orodje v rokah — dobro znanega Kocbeka. Planinsko društvo se pospešuje na škodo domačinov, s čimer se ne stori ničesar za tujski promet, temveč le otežkoča tujski promet. Gg. v Gornjemgradu, malo premislite, malo bolj počasi ukrepajte, gotovo bodo vaši ukrepi potem dosti boljši ko — dosedanji. — Preteklo nedeljo nam je socialist, republikanski kandidat in Zerjavov agitator Tlaker pozval v okraj demokratskega poslanca Pivka, ki je pred par dnevi s svojim glasovanjem pripomogel do tega, da bomo v bodoče trikrat toliko invalidskega davka plačevali ko dosedaj. Poglejte davko-plačevalce položnice; ako ste lani plačali 600 D invalidskega davka, bodete letos plačali 1.800 D, ker ste ubogali Nackovega Petra in volili demokrata Pivka. Pa še več dobrot vam je oskrbel Nackov poslanec. Vsi delavci (žagarji, dvjarji, flosarji itd.) bodo morali plačevati novi davki, in sicer 2% od zaslužka. Ako zasluži delavec 4000 K na mesec, kar je malo, bo moral vsak me-